

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben: negyedévre 3 kor. — egész évre 12 kor.
Vidéken: negyedévre 5 kor. — egész évre 20 kor.

Felelős szerkesztő és lapkiadótulajdonos:

LÁSZLÓ JÓZSEF.

Egyesszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca. — Telefon 275.

A farkas és bárány meséje.

— július 8.

Amióta a képviselőházban megindult a felirati vita és a nemzetiségek vezetője benyújtotta külön felirati javaslatát, a hosszúnak ígérkező parlamenti vita minden napján más-más nemzetiségi képviselő akad — már t. i. amíg telik belőlük — a felszólalók között és mind ahhoz a révhez vezet, ahol Polit Mihály bárkája kötött ki, amikor betértesztette a nemzetiségek felirati javaslatát.

A magyar barátság fehér lobogója alatt irányított nemzetiségi bárkából egyenként szállingóznak elő Polit Mihály elvtársai és a békét hirdető jövevények kezdenek harci mozdulatokat próbálni.

A magyar part alá sikamlott nemzetiségi bárkáról talán még az is kiszül, hogy csatahajó. Polit Mihály matrózai egymásután lépnek a felirati vita porondjára és ugylátszik, hogy az ábrándok tengerén nagy utat tett „matrózok” most alaposan felakarják használni szárazföldi időzésüket és mohó vágyaikat legalább azzal elégitik ki, hogy nap-nap után hosszú panaszadásokban elmondják azokat.

A régi csapáson halad valamennyi. Tiltakoznak a magyarosítás ellen és azt akarják, hogy a nemzetiségek megtarthassák faji önállóságukat.

Beszédjük pedig oda lyukad ki, hogy legyen vége a meghasonlás politikájának s térjünk át az egyetértés helyreállítására, mert csak így biztosítható az ország ko szolidációja.

Valóban alig van józan magyar ember, aki egyet ne értene ezzel a beszéddel. Igazán legfőbb ideje volna már, hogy az egyetértés helyreálljon az államalkotó magyarság és a nemzetiségek között s legyen vége a meghasonlás politikájának, hogy konszolidált viszonyok közé jusson ez a sokat zaklatott ország.

Csak az a kár, hogy ezek az urak nem a helyes címre adressálják a maguk felhívását. Nem a magyarságot kellett volna meginteniök, hanem a saját pártbelieket, mert nem a magyarság okoz meghasonlást, nem a magyarság bontja meg az egyetértést, nem a magyarság akasztja meg a konszolidált viszonyok kialakulását.

A magyarság most is, régen is igen nagylelkű volt a nemzetiségek irányában. Nyelvüket, kulturájukat mindig respektálta s intézményeket bocsított rendelkezésükre, hogy azokkal ápolják, erősítsék művelődésüket. És mi a hála mindezekért? Az, hogy a

nemzetiségek az államegység megbontásával területi elkülönítésre törekedtek s szembehelyezkedtek a magyar állam magyar nemzeti jellegével, különösen pedig az egységes államnnyelvről hallani sem akarnak.

A farkas és bárány meséjét ismétlik meg tehát a nemzetiségek, amikor még ők panaszkodnak a magyarságra. A mese felújításával azonban meg nem téveszthetnek senkit. A magyarság nagyon jól tudja, hányat ütött az óra és eszeágában sincs továbbmenni a nagylelkűségben, mint ameddig már ugyis elment. Szó sem lehet arról, hogy lemondjanak a magyar állam egységes és magyar nemzeti jellegéről, arról, hogy ez országban, bármi legyen is anyanyelve, mindenki magyarul érezzen és beszéljen.

Ellenkezőleg: teljes erővel folytatnunk kell azt a politikát, sőt: most kell csak igazán megkezdeni. Folytatni kell, mert Magyarországnak fennmaradását csak úgy lehet biztosítani, hogy ha minden tekintetben egységes nemzet lakja. De folytatni kell a nemzetiségek érdekében is, mert azok az államéletnek csak úgy érvényesülhetnek, hogyha a legszorosabban belekapcsolódnak és egybeforrnak a magyarsággal s főként: ha megszerzik maguknak ehhez a nyelvi lehetőséget.

Felemlítették ők Szent István tanítását, hogy jól kell bánni a nemzetiségekkel. Kétségtelen, hogy őt-hat szál vessző külön-külön könnyen eltörhető, de összekötve a hatot, erős a nyaláb.

Nos, éppen azért, mert a vesszők csak úgy erősek, hogyha nyalábba vannak kötve, a nemzetiségeknek föl kell hagyniok azzal a törekvéssel, hogy különálló vesszők maradjanak. Össze kell őket drótozni a magyar nemzeti gondolattal.

Ha ezt az operációt kiállják, kész az egyetértés, rögtön vége a meghasonlásnak. De ha ellenkeznek, ők lássák, mi lesz belőle.

A debreceni jegyző-tanfolyam hallgatók vizsgája.

(Saját tudósítónktól.)

— július 8.

A debreceni közig. tanfolyam ez idei képesítő vizsgáján 36 jelölt nyert oklevelet. Ezek közül 3 kitüntetéssel állotta ki a minden tekintetben szigorú és sok tudást feltételező vizsgálatot, a többi jelöltek részint egyhangulag, részint szótöbbséggel képesítették.

Itt adjuk a most már diplomás új jegyzők névsorát. Kitüntetések: Borgida József,

Kiss Lajos, Móré Ödön; képesítették: Ballassa József, Dobos Ödön, Erdelyi Gyula, Forrás József, Frank Géza, Jakab Dezső, Jeszenszky Bála, Kálmán Sándor, Kisner Jenő, Kovács Ferenc, Költő Kálmán, K. Nagy Gábor, Cs. Szabó István, Nagy Sándor, Tóth Emil, Tóth Kálmán, Balogh István, Bojtor István, Daróczy Endre, Ebner Gyula, Grósz Ernő, Horváth Endre, Ilosvay Jenő, Gyenge János, Keresztszeghy Gusztáv, Kovács Endre, Nagy Antal, Pászthy Ferenc, Popa Nartea János, Sallay Gábor, Sarfőző Antal, Stiegler Gusztáv, Veress Sándor.

Miniszteri engedély alapján ugyancsak képesítették. Dr. Kubics Géza.

„tulipánszövetség” első hangversenye.

(Saját tudósítónktól.)

— július 8.

A „tulipánszövetség” szombatra hirdett első hangversenye tegnaptól közbejött akadályok miatt elmaradt, így a jótékony ólu hangverseny, amelynek 50 százaléka a tulipán kert javára megy — ma este vette kezdetét. Nagy elismerés illeti dr. Matoicsy László debreceni tanárt, aki a hazafias célu hangverseny anyagi sikere érdekében minden fáradságot megtéve, feláldozta magát, azonban — bár erkölcsileg a siker páratlan és óriási — anyagi téren ez épen nem mondható. Közönség alig volt, ami annak tulajdonítható hogy a mostani reklám világban anyira szükséges előkészületeket és kürt — dobszóval való reklamizozást a szövetség fő városi intézősége elmulasztotta, a mi közönségünk már pedig anyira haladt a civilizáció terén, hogy csak a nagy port felverő dolgok iránt viseltetik némi érdeklődéssel, aminek aztán sokszor fel is ül. Nagyon kíváncsatos volna a hazafias cél és ügy érdekében, ha városunk intelligenciája több és melegebb rokonszenvet tanusítana e hangverseny iránt, amelynek második és utolsó része hétfőn játszódik le az Angol királynő kert helyiségében.

Nagyon tévednek azok, akik orfeumi jellegűnek képzelték ezt a hangversenyt. Az orfeum helyiség deszkáin folyt ugyan le, de a sablontól nagyon eltérőleg, és országos, ismert nevű szereplők útján.

Solymossy Elek, ez a vérbeli veterán színész is közreműködött a hazafias cél érdekében Óriási sikert aratott „Mi a házasság” c. monológjával és a „Cadentia rim” kuplójával, amelyben különösen megnevetette és igen érdekes, magas szórakozásban részesítette hallgatóságát, humoros párhuzamot vonva „Bécs—Debrecen” meg „Páris és Mikepóres” között.

Lányi Géza, az országosan ismert zene szerző és cimbalom művész, ez a nagy tudásu, páratlan technikájú öreg bohém érzéseteli, leheletszerű finom játékával ragadta el a közönséget. Régi és újabb magyar dalokat játszott.

Legfőbbesőbb, legkiemelkedőbb pontja volt a díszes műsornak Cservári Irén a prágai opera ünnepelt divájának énekszáma. Gyönyörű énekét elragadtatással hallgatta, mesésen nűanszírozó, melegség és érzés teljes

behizelgő hajlékony altja kivételes élvezetet nyújtott. Nagy tehetségű, nagy tudású ének művész, aki a hazafias cél ügyében képes fellépni még az orfeum deszkáin is, amiért csodálatot, tiszteletet és hálát érdemel.

Sajó Izsó Lányi néhány legújabb nótáját nagyon szépen énekelte hatalmas terjedelmű, lágy baritonjával a szerző cimbalom kísérete mellett. A heves, tüzes, pattogó magyar nótákat, melyek közül különösen a „Boros vagyok, részeg vagyok“ c. ért el nagyhatást, érzéssel, hasonló temperamentummal énekelte, úgy hogy közközönségre meg kellett még tolni Lányi híres nótájával, a „Daru madár utra indul“ lal.

Pap Ferenc nagyon szépen énekelte néhány vérbeli jó magyar nótát, melyek közül különösen szép volt a következő:

„Azt mondja a kakuk madár, Nem sokáig élek én már, Sirba visz éngem a bánat, Szívem szakad meg utánad.“

Nagyon szép volt még különösen a Mezey Panni és a Filó Vilma énekszámá. — Hozzájuk járult még siker tekintetében a Takács Ilona szép és nagytehetségre valló éneke.

A mai műsor utolsó száma néhány jó tüzes, vérpezsgető magyar nótá éneklése volt, amelyet Sajó Izsó, (sóló ének) Papp Ferenc, Mezey Pann, Filó Vilma stb. (kar kíséret) adtak elő nagyon szépen, igen élvezetesen. Az egyes énekszámokat zongorán vagy cimbalmon kísérték, mely utóbbiban Lányi gyönyörködtette a közönséget az ő ismert nagy művészi tudásával.

A szereplők magyar ruhában, fokossal, tulipános kendővel, árvalányhajtjal és karikással szerepeltek, mintha csak a Hortobágyi élet egy néhány megszemélyesítője állott volna a deszkákon.

A mai, hétfői hangversenyen remélhetőleg sokkal többen lesznek. Nem orfeum ez, hanem a magyar zene és ének művészet vezér alakjainak jótékony célú összműködése. Aki nem nézi meg, nagyon rossz szul teszi s fájlalhatja is, mert ily művészi élvezetben — hozzá téve még, hogy hazafias célú — a debreceni közönségnek minden elbizottsága mellett sem mindig lesz része ily mértékben.

(Sz. I.)

NAPI HIREK.

Kevés a névmagyarosítás.

— július 8.

A névmagyarosító társaság a napokban megjelent kimutatása közli, hogy múlt évben hányan cserélték fel idegen hangzású nevüket magyar névvel. Szomorúan kell tapasztalni, hogy az évekkel ezelőtt megindult mozgalom mind kisebb arányú lesz és a nevüket névmagyarosító egyének száma egyre csökken. Pedig, hej, de sok csunya idegen nevű ember van még hazánkban! Ezy egy iskolai értesítő, választói lajstrom nevének szemlélésénél látjuk csak mily kis százaléka magyar a neveknek. A magyar hangzású név ugyan nem okvetlenül szükséges ahoz, hogy valaki jó hazafi lehessen, de mindenestre magyar érzületének nemes megnyilatkozása az illetőnek az, ha idegen nevét magyarul cseréli fel. És ha már a társadalom nem képes szuggérálni mindenkibe ezt a hazafias és praktikus cselekedetet, az iskolákban kellene belejuttatni a gyermekekbe, hogy amikor a hazafias nevelés fogékonytá teszi az ifjú lelkét minden ideális dolog iránt, kötelesség gyanánt állítani elé azt a cselekedetet hogy még az élete kezdetén magyar nevet vegyen fel és evvel a magyar hangzású névvel szerezzen magának a küzdelmes

életben tiszteletet és közbecsülést. Azt kell azonban tapasztalunk, hogy a tanítók, tanárok nevei is nagyon sok esetben idegen hangzásúak. Itt kellene valami kis pressziót gyakorolni. Az orsz. színész egyesület tagja csak akkor lehet valaki, ha magyar hangzású neve van: ezt a megszorító akadályt (amit nagyon könnyen meg lehet szüntetni) kellene más életpályákon is behozni. A millennium szent ünnepén ezer tanító egyszerre kérte nevének megmagyarosítását. A nemzeti felbuzdulás idejében ismét megindulhatna egy ilyen mozgalom. A jó példa mindig hat és a nyáj vezetőinek elől kell járni minden nemes és hazafias mozgalomban.

— **Tűz a Piacz-utcán.** Tegnap délután 3 óra tájban arról értesítették a rendőrségi központot s a tűzörséget, hogy a Piacz-utca 38. számú házban tűz ütött ki. A tűz a nevezett ház hátolsó udvarán, Weisz Ede lakatos műhelyében támadt. A rendőrség és a tűzörség gyorsan a helyszínén termelt, dolguk azonban nem akad, mert a tüzet a házbelleknek sikerült elfolytani. Mindössze egy szalmazsák égett el. A kár jelentéktelen.

— **Nem fizetnek adót.** Ugy látszik, hogy sok viz lefolyik addig a Dunán, míg az ország lakossága ismét meg fogja érteni, hogy adót kell fizetni. Az adófizetés még most is ép olyan lanya és fogyatékos, mintha még mindig az ex-lex boldog korszakában élne Magyarország. Az 1905. év teljes tartamára és az 1906. év első negyedére eső adó megfizetésére a pénzügyminiszter tudvalevőleg nem állapított meg nagy terminust, így az ex-lex adók egyik részét még a folyó év őszéig okvetlen be kell fizetni. A községi jegyzőktől az állami adópénztárhoz érkező kimutatások azonban azt bizonyítják, hogy a nép beleszokott a nemfizetésbe. Azt remélik egyébiránt, hogy július és augusztus gyökeres változást fog ezen a téren előidézni. A gazdaközönségnek most aratás idején még minden pénze és pénzzé tehető vagyona benne fekszik a termésben, melynek látható eredményét csak a cséplés ideje, tehát július vége, augusztus és szeptember fogja felmutatni.

— **Meglopta háziasszonyát.** A büntető törvényszék vizsgáló bírása elfogató parancsot adott ki dr. Balogh Henrik 27 éves állítólagos hírlapíró ellen, aki háziasszonyától özv. Waldbauer Henrikné magánzónából (Mocsár u. 8.) egy osztrák földhitel sorsjegyet és egy Székely János névre kiállított közúti vasúti villamos részvényt ellopott, azután megszökött. A lejtőre jutott fiatal ember egy orfeum énekesnőbe volt szerelmes és arra költötte a pénzét. A rendőrség nyomozza.

— **Elmaradt hangverseny körút.** A debreceni dalegylet egy nagyobb szabású körutat tervezett Horvát-Dalmát és Bosnyák-országba. A dalegyletnek ezen, augusztus 10—20 ig tartó kirándulásában leendő részvételre már eleve nagyszámban jelentkezett pártoló tagok, tekintettel a beállott nagy melegre, mely a délvidéken még nagyobb mértékben szokott jelentkezni, annak az óhajnak adtak kitejezést, hogy az utazással együtt járó élvezetből sokat levonhat a nagy meleg által okozandó kimerültség, célszerűbbnek látszanék, ha a mostanra tervezett körút tavaszkor, p. o. husvétájában tétetnék meg. Az érdekeltek és érdeklődők célszerűségi okokkal támogatott: ezen óhajtását már csak azért sem hagyhatta figyelmen kívül az elnökség, mivel mindig nagy súlyt fektetett arra, hogy az egyletnek az ily utazásokkal járó fáradaibaiban és diadalaibaiban együtt osztozó pártoló közönség mintegy

tanúságtevőként minden alkalommal részt vegyen. Ezen okokra való tekintettel elhatározta tehát, hogy a f. é. augusztus 10—24-ig terjedő időre tervezett körutazását a jövő évi tavaszra halaszthatja el. Debrecen 1906. július hó 7-én. — Az elnökség.

— **Öngyilkos öregasszony.** Balmazújvárosban, mint tudósítónk írja, öngyilkosság történt, egy eltörődött, az életküzdelmébe belefáradt öreg asszony dobta el magától az életet. Kukeli Rebeka 58 éves öreg asszony az öngyilkos. Megunta az öregséget és a nehéz küzdelmeket, többször kísérlete meg az öngyilkosságot, de soha sem sikerült. Szombaton aztán magára maradt és az alkalom kapva, felakasztotta magát, amikor tettét már észrevették, halott volt. Az öngyilkos öregasszonyt vasárnap temették el.

— **A harapós utitárs.** Érdekes jelenet folyt le ma este a Budapest-felé induló vonat debreceni állomásideje alatt. Egy osztrák utas kihajolt egy III. osztályú fülke ablakán és kétségbeesett hangon rikácsolá: *iwo ist hier ein polizei?* Egy városi hajdu és egy újságíró rögvést beugrott a fülkébe és ott utána járva a dolognak, igazságot is szolgáltatott. Nevezetesen kikérdeztek egy borközi állapotban levő embert — akit az osztrák felköltött álmából és akit amaz kedélyesen combtövon harapott, hogy hova utazik? A Bachus hive bosszusan mondta ki az állomás nevét, és kijelentette, hogy öt hiába ne háborgassák, majd felkél, amikor jónak látja. Az osztrák ebben meg is nyugodott és így az utazás baj nélkül folyt tovább.

— **Kedélyes család.** Ugyancsak kedélyes családi életet élnek Teglás községben Miklós János és családja. A veszekedés, civakodás, pörpatvar náluk napirenden van és már egészen megszokott dolog. Sőt: úgy látszik, hogy egyenesen életelejük, amely nélkül el se tudnának már lenni. Az összekülönbözés hevében pedig ritkán maradnak meg a szóváltásnál, hanem hamarosan a tettlegesség terére lépnek. De mintha valami titkos megegyezés lenne közöttük, ha egyik belékelt fej, vérző seb is maradt meg emlékül a kemény csatából, soha még bíróság elé nem vitték az ügyüket. Elhatározták szépen a legközelebbi alkalommal maguk között. No de hát most mégis csak a bíróság elé fog kerülni a harcias család. A napokban a koresma épület előtt, a nyílt utcán tüzek ocsúse Miklósok, amelyben részt vett Miklós János, a felesége szül. László Katalin és két felnőtt fiuk, János és József. A szóváltásból megint hamarosan tettlegesség lett és a kedélyes család tagjai alaposan püfölni kezdték egymást. A vitába beleszóltak Czakó János és Máté János teglasi lakosok is, azonban minthogy a verekedésnek nem tudtak véget vetni, csakhamar ők is kaptak és osztoगतax ütlegeke. A botrányos verekedés pedig nem szűnt meg előbb, míg valamennyien tökéletesen ki nem fáradtak. A falu lakossága azonban, amelyet már régen megbotránkozott Miklósok családi élete, nem tartotta ezt a nyílt utcán verekedést valami lélekemelő látványosságnak és Merc János községségi esküdt megette ellenük a feljelentést. A verekedők ellen ez alapon megindították az eljárást.

— **Zelenka püspök esküvője.** Érdekes esküvő volt vasárnap délben a Deákterti ág. evangélikus templomban, ahol Zelenka Pál, ágostai evangélikus egyház Tiszakerületi püspök, főrendiházi tag vezette oltárhoz Mosánszky Győző dr. néhai pozsonyi ügyvéd özvegyét, született Antossy Paula urasszonyt. A püspök maga is öreg ember volt; mert első felesége, aki 1865-ben Székely József dr. szuperintendes ugyan ebben a templomban adta össze, néhány év előtt meghalt. Az esküvőre a tiszakerületi egyház valamennyi esperese eljött, élén Szent-Ivány Árpád országgyűlési képviselő, kerü-

leti felügyelővel s nevökben Terray Gyula gömöri főesperes gyönyörű fehérvirág bokrotát nyújtott át a menyasszonynak. Az esketést Sárkány Sámuel püspök végezte, aki könyekig megható beszédet szólott az újpárhoz. Tanúk: Antosy István, a menyasszony fivére és Székely Elek voltak. Az új pár a polgári házasságot a kálvintéri anyakönyvi hivatalban kötötte meg délelőtt tíz órakor. Esküvő után a Pannónia szállóban ebéd volt, melyen résztvettek az esperesek is, akik számos felkészítőben eltették esküvője alkalmából szerzett főpásztorukat.

— **Kéjutasítás lopott csónakon.** Gergacs Ferenc 26 éves szobafestő segéd mindenképen hazájába Zimonyba akart utazni. Magával akarta vinni a kedvesét Sterk Teréz 19 éves nyomdász leányt is. Pénze azonban nem volt. Az éjszaka a Duna partján sétált kedvesével. Itt nagyon elfogta a szerelmeseket a honvág. Gergacs gondolt tehát nagyot és merészet. A ruga gözmalom mellett egy tutajhoz kötött csónakot vett észre. Azt leoldotta és kedvesével belefűt, hogy Zimonyig csónakazzék. A szerelmesek azonban Budafoknál messzebb nem juthattak. A kéjutasítást itt a halászsok észrevették, feltartóztatták és a partra vitték. Itt kiderült, hogy a csónak lopott és Gergacs evezni sem tud. Adták a szerelmeseket egy rendőrnek, aki a főkapitányságra vitte a kéjutasítást. Itt megállapították, hogy Gergacs fégyházviselt ember. Nincs kizárva, hogy valamely bűn elkövetése miatt csónakon akart elmenekülni. A rendőrség a kedvesével együtt letartóztatta és a szerelmes pár ma délben a zöld kocsiu folytatta kéjutasítását az ügyészség börtönéig.

— **Polónyi igazságügyminiszter üdülése.** Polónyi Géza igazságügyminiszter egészségének helyreállítására rendkívül jó hatással van a Margitszigeten való időzés és a vizkúra, melyet a felsőszigeti dr. Szabófele vizgyógyintézetben használ. A miniszter e hó közepéig marad a szigeten s onnan kezelő orvos Dr. Boross Ernő kíséretében utókurára Karlsbadba utazik.

— **Pihennek a katonák.** Nagy örömet keltett katonáknál a belügyminiszter tegnap leérkezett azon rendelete, melynek értelmében augusztus 1-ig Waffenruhe lesz a mai naptól fogva. Eddigél idegen dolog volt ez a hadseregél, a legöregebb katonaviselt emberek sem emlékeznek ilyesmire. Alig is tudjuk elképzelni a nyári rekkenő hőségű napokat, hogy ne halljunk szegény agyonfárasztott gyakorlózó katonákról, a napszúrás áldozatairól s a nagy nyári gyakorlások sok szomorú eseményeiről. Az idén mindez elmarad. A gazdák sem fognak panaszkodni öszszegázolt vetésekről, de viszont a halvak fehérnépek sok kedves mulatsága elmarad — mert az idén nem harsan meg egy falu alatt sem s trombita s napól barna, víz basafűk nem jelennek meg a muskátli ablakok alatt. Mert az idén semmiféle gyakorlatozás nem lesz. A bentartott póttartalékosokat ugyanis már mind elbocsátották és az újonnan sorozottak még nem ruskoltak be és így a csapatok létszáma jelenleg oly minimális, hogy azok csak az őrszolgálatokra elégségsek. Ezért szünetel most minden gyakorlatozás és áll a Waffenruhe. Augusztus 1-én aztán majd megkezdődik a kiképzés nagy munkája.

— **Darabont ereklyemuseum.** Kovács Gusztáv most látta viszont hosszú idő után néhány ruhadarabját, amelyeket a szomorú emlékezetű debreceni installáció alkalmával elszedtek tőle. — A Debrecenből kifosztott megyefőnök tegnap vette át a budapesti VIII. kerületi kapitányságon a kalapját, felöltőjét és botját, melyeket a debreceni ügyészség a vizsgálat megszüntetése után Budapestre küldött. A visszakapott tárgyakban nem nagy gyönyörűsége telhetik Kovács Gusztávnak. Siralmas állapotban van a kalap, a felöltő

és a bot, amelyekkel nem valami gyöngéden bántak a civis-kezek annak idején. A legikerültebb installáció emlékeit most már csak egy elszánt őszeres karolhatja fel, vagy pedig a nevezetes megyefőnök tisztelői fogják megszerezni s megalapítják belőlük a darabont-ereklyemuseumot.

— **Vasárnap a trafikokban és pálinkás boltokban** Minden irányban első rangú szociális követelmény az, hogy a vasárnapi munkaszünetet egész teljességében végrehajtsák. De hát ennek utjában áll az állam pénzügyi érdeke, amely nem engedheti meg, hogy épen a legforgalmasabb napon zárják le a trafikokat és vendéglőket. Mert hisz a mi államunk szívesen szolgálja a morált, sőt még a jogos szociális érdeket is, de csak addig, amíg ez a pénzügyi érdekekkel ellentétben nincs. Angliában még a posta is szünetel vasárnap, pedig élénkebb kereskedelme van, mint nekünk és mi nem is gondolhatunk erre belátható időn belül. Hanem igenis joggal követelhetjük, hogy zárják be vasárnap az államnak hasznos üzleteket is, annál inkább, mert például a kocsma épen vasárnap szolgál legerősebben az alkoholizmus veszedelmének s így lesz temérdek baj előidézője. Epen ezért üdvözljük a Csanád-vármegye által megindított mozgalmat, melynek alapján a vármegye köriratot intéz az összes törvényhatóságokhoz, hogy pártolják azon törekvést, hogy a vasárnapi munkaszünet a trafikokra és pálinkás-boltokra is kiterjesszessék. A főváros a napokban foglalkozott ezen körirattal és a gazdasági bizottság ellenkező állásfoglalása dacára a tanács elhatározta, hogy a közgyűlésnek a kérelem pártoló felterjesztését fogja ajánlani. Pécs és Baranya törvényhatóságai csak ezután foglalkozhatnak ezen kérdéssel, remélhető, hogy a helyes álláspontra fog helyezkedni mindkét törvényhatóság, arra, melyet a látszólagos pénzügyi előny elejtésével a morál parancsol.

— **x LETZTER JOZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterem Piac-utca 44. dr. Ujfalu háza. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejárataánál levő kiskakában.

— **x Nincs többé hajhullás.** Kipróbált, legjobb szesz hajhullás ellen az Izis hajszesz. Két-három heti használat után a legerősebb hajhullás tökéletesen megszűnik. — Öltözéséért miatt mindenki használhatja. Ár csak egy korona. Kapható használati utasítással Debrecenben Szilcz Ferenc gyógyszerárában, Piac-utcán.

— **x Az Arany Bika kávéházban minden este oigányzene.**

Gépészmérnökök szövetsége.

— július 8.

Ma délelőtt alakult meg a megyevetem egyik te meben a „Gépészmérnökök Országos Szövetsége” szépségű, nagyobbára fiatal tagok részvételével.

Az előkészítő bizottság nevében Dr. Meidner Emil nyitotta meg a közgyűlést s indítványára Kende Tódor főmérnök kéretettel az alakuló közgyűlés vezetésére.

Az elnöklő, miután üdvözölte a megjelenteket kifejtette az alakítandó szövetség céljait, a mely legfőképpen a gépészmérnökök társadalmi, erkölcsi és anyagi érdekeinek megvédésében, munkafelvételeik javítására irányuló törekvéseik keresztülvételében foglalható össze. Utána Kende Gyula terjesztette elő a szövetség alapszabálytervezetét. Ezt a megjelentek élénken megvitatták s különösen sok felszólalásra adott okot az az indítvány, hogy a bányás és kocszmérnökök lehetnek-e rendes tagjai a szövetségnek vagy sem. A közgyűlés végül nem fogadta kebelébe a bányamérnököket. Eppu gy elutasította az alapszabálytervezetnek azt a javaslatát, hogy bárki lehessen a szövetség pártoló tagja s kimondotta, hogy e minőségben is csupán gépészmérnök vagy jogi személy lehet tagja a szövetségnek.

Az alapszabályok letárgyalása után az elnöklő a szövetséget megalakítottak nyilvánította, mire a közgyűlés megválasztotta központi vezetőségét. Ennek tagjai lettek: Adorján Dezső, Bangha Balambér, Bánki Donát, Borkány Samu, Bartel János, Britz János, Cserhádi Jenő, dr. Dubsky A. Ottó, Edvi Ilés Aladár, Egau Ede, Fuchs György, Gaul Károly, Halász Pál, Havas Márton, Heuffel Sándor, Hoffmann Miklós, Hollós József, Jolsovitzky Géza, Jónás Ödön, Kajlinger Mihály, Kende Gyula, Kende Tódor, Láng Gusztáv, Lázár Pál, Lorenz Vladimír, dr. Meitner Emil, Okányi József, Lisoch Imre, Sasvári Géza, Eichmanik Emil, Söpkéz Sándor, Stromo ky Sándor, Szabó Gusztáv, Török László, Vázsonyi Jenő és Zalewszky Sándor. Végül a közgyűlés megválasztotta a felügyelő választmányt és elhatározta, hogy a szövetség működését még az ősz folyamán megkezdí.

TAVIRATOK.

Pusztító tüzvész.

Magyarkanizsa, július 8. Tegnap itt nagy tűz támadt, melynek több ház a melléképületekkel együtt áldozatul esett.

Oroszországból.

Kronstadt, július 8. A tengerészeti bíróság tegnap a Bjedovi nevű torpedónaszád-nak a japánoknak történt átadása felett bíraskodott. Vogale vezérőrnagy a tengerészeti prokurátor segédje három óráig tartó beszédében utalt arra, hogy a hajó átadása Oroszország tengerészetének történetében még elő nem fordult eset és a vádlottakat hazaárulóknak nevezi. Roszdesztvansky tengernagy és más tisztek kivételével a többi vádlottakra halál büntetést indítványoztak, az enyhitő körülmények tekintetével azonban a hadügyminiszterre bízták. — Adamow ügyész Kolongow kapitány védője védőbeszédében kijelentette, hogy a valódi bűnösök nem állnak a törvény előtt, hanem szabadlábba vannak. A törvény előtt a szerencsétlen háborúak csak áldozatai állnak. Ha ezek vétkesek is, úgy a legmagasabb büntetés részükre csak várfozág, de nem halál-büntetés lehet. A védők Kolongow szabadonbocsátását kérték. A többi vádlottak védői szintén a vádlottak szabadonbocsátását kérelmezték.

Gyilkos gyermek.

Nyitra, július 8. Vajk községben Vrabc András parasztleány apját Vrabc Pál földművest megölte. Vrabc Andrást Nyitrán besorozták és ezen való bujában ágyban fekvő atyját konyhakéssel összevissza szurkálta, majd baltával apja fejét behasította és csizmája sarkával bordáit törte be. A gyilkost letartóztatták.

A párizsi szociálisták.

Párizs, július 8. Tegnap itt négyülés volt, a melyen mintegy 3000 szocialista vett részt, köztük Jaures, Allemane, Veillard és Brousse, valamint több orosz szervezet küldöttei. A cárizmus ellen több beszédet mondtak és végül megbotránkozásukat fejezték ki az orosz forradalmárok lenézésarlása miatt.

Baleset automobilon.

Neukirchen, július 8. Báhn Ferenc automobil-tulajdonos automobilja, a melyben a tulajdonoson kívül Wittmann báró kerületi-biztos Rudolf dr. bíró és Freuler tisztviselő ült, nekiment egy határőrnök. — A bentülők közül a tulajdonos és Freuler könnyű sérülést szenvedtek. A kerületi biztos súlyos agyvelőrázkodást és a bíró csonttörést szenvedett.

Tavaszi és nyári idény 1906. évre.
VALÓDI BRÜNNI SZÖVETEK.

Egy szelvény ára 3'0 mtr. (K 7.—, 8.—, 10.— jó
hosszu, teljes férfül- (K 12.—, 14.— jobb (valódi
tönyre elegendő (kabát, (K 16.—, 18.— finom (valódi
nadrág és mellény) csak (K 21.— legfinomabb (valódi
yapjából.)

Egy szelvény fekete szalon öltönyre K. 20.—, va-
lamint felöltő szövetek, turista-loden, selyem-kan-
garn stb., gyári árban az elismert szolid posztó-
gyári raktár által

Siegel-Imhof, BRÜNN.

Minták ingyen és bérmentve. Mintaszerinti szállításért
felelősséget vállalok. A magánvevőre óriási előnyök
báruznak, hogy szöveget fenti cégnél közvetlen
gyári piacon rendelheti.

Még mindég!

Nagyválaszték hosszú és rövid szárú selyem
cérna és glace keztyűkben.

Sérv-kötők, Has-kötők,
hátegyenesítők, műlábak, mű-
kezek, műfűzők mértékszerinti
készítéses és szakszerű javi
tása el vállaltatik.

Mentőszekrények!

Cséplőgépek és gyár üzemek-
hez miniszteri rendelet szerint.

SGHÖN SÁNDOR

keztyű, kötszer- és orvosi műszer-tára,

DEBRECEN.

Piac-u. 12. Stenczinger-ház.

Kertek kiültetése alkalmából figyelembe
ajánlom, nagy készségemet szép szőnyeg
és virágzó növényekből olcsó árban.

Paczelt János

Debrecen, Kossuth-utca.

Hirdetések jutányos áron felvételnek.

Klimatikus
gyógyfürdő.

GLEICHENBERG

(Stájerország.)

Nyári üdülő.

IDÉNY:

Május—Október.

Gyógyjavallatok: Légzőszervek hurutos bajai
Asztma, Emphysem) az emésztési szervek,
szív-izmok megbetegedésénél, idegbajoknál stb.

Gyógyeszközök: Inhalációs theropia, pneumatikus
kamarák, hidegvizgyógyintézet, szénasavas fürdők
Fangó-gyógymód stb. stb.

Gyógyforások: Konstantin-, Emma-forrás, Szent-
János-kut, Remete-forrás.

■ Kimerítő képes prospektussal szolgál, lakás és kocsimegrendeléseket elfogad a **Fürdőigazgatóság.** ■

Aláírási iv.

A vasárnapi munkaszünet és záróra szabályozás ügyében f. hó 1-én tartott értekezleten
mi vaskereskedők egyetemlegesen elhatároztuk, hogy üzleteinket **ez év szeptember hó 1-től, jövő
év május hó 1-éig** a vásárvasárnapját kikéve, (tehát a nyári hónapok kivételével)

vasárnapokon egész nap zárva tartjuk.

A zárórat pedig május hó 1-étől november hó 1-éig reggel 1/27-től, este 1/28-ig,
november hó 1-től május hó 1-ig reggel 7 órától — este 7 óráig állapítjuk meg.

Alulírott vaskereskedők tehát sajátkezü aláírásunkkal erősítjük meg fentebb elsorolt
kötelező elhatározásunkat, a mit egyetemleges hozzájárulás esetén tartunk fenn.

Kelt Debrecen, 1906. év július hó 4 én.

Kartársi üdvözlettel

Sesztina Lajos.

Tóth Gyula.

Kovács Gyula.

Nánássy Lajos.

Pászor Gyula és Társa.

Bészler és Dávid.

Sümegei Béla.

379-2-2